

Svētku vainagā un rotājumos – bez retiem un aizsargājamiem augiem

Publicēts: 22.06.2021.

[Dabas izglītība](#)

[Kontrole](#)

[Aizsargājamās sugas](#)

Zaļziedu naktsvijole (*Platanthera chlorantha*). Foto: Maija Rēna. DAP

Tuvojoties vasaras saulgriežiem, Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde) atgādina, ka daudzi no pļāvās sastopamajiem augiem to retā skaita un sugu īpatnību dēļ, ir īpaši aizsargājami – tādēļ to plūkšana un tirgošana ir aizliegta.

Krāšņu svētku rotu izdosies radīt arī no augiem, kuri nav aizsargājamo sarakstā.

99

“Dabiskās pļavas ar neparastām un īpaši retām augu sugām mūsdienās izzūd arvien straujāk. Lai tās saglabātu būtiska ir gan pareiza apsaimniekošana, gan saudzīga attieksme. Lai retās sugas neizzustu pavisam, daudziem augiem piešķirts īpaši aizsargājamās sugas statuss, un to plūkšana un tirdzniecība Latvijā ir aizliegta,” pauž Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektora vietnieks dabas aizsardzības jomā Andris Širovs.

Pirmssvētku laikā arī šogad Pārvaldes inspektori apseko tirdzniecības vietas un pastiprināti uzrauga, lai netiktu tirgoti īpaši aizsargājami augi - dzegužpirkstītes, dzegužpuķes, dzegužkarpītes, smaržīgās un zaļganās naktsvijoles, Sibīrijas skalbes, pļavas silpures, jumstiņu gladiolas u.c. Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 12. pantu ir aizliegts īpaši aizsargājamus augus vai to daļas lasīt, noplūkt vai izrakt, kā arī aizliegts pārdot, dāvināt, kolekcionēt vai audzēt savvaļā ievāktus aizsargājamus augus. Šādas aizliegtas darbības ir administratīvi sodāmas, piemērojot naudas sodu kā fiziskām, tā juridiskām personām, līdztekus, konfiscējot nelikumīgi iegūtos augus.

Par īpaši aizsargājamiem augiem Pārvalde aicina priecāties vien ar acīm, bet svētku vainagā pīt, piemēram, rudzupuķes, margrietiņas, pelašķus, balto un sarkano āboliņu, vībotnes, papardes, ozola zarus, smilgas, kalmes, madaras un citus tradicionālos augus. Tos vācot gan jāievēro mērenība un augs jānoplūc bez saknēm. Tāpat, lasot jāņuzāles vērīgi jāskatās, ne vien lai nenoplūktu ko īpaši retu un saudzējamu, bet arī lai noplūktais augs neapdraud paša svinētāja veselību, kā tas varētu salasot latvāni vai velna rutku.

Jāņuzāļu lasīšana, telpu pušķošana un vainagu pīšana ir jau sen tautā iesakņojusies Līgo svētku tradīcija. Diemžēl ne katrs jāņubērns var lepoties ar spožām zināšanām īpaši aizsargājamo un saudzējamo augu atpazīšanā. Lai mazinātu situācijas, kad krāšņajos Jāņu vainagos iepīti ļoti reti, īpaši aizsargājami augi, kuru plūckšana ir aizliegta, aicinām iepazīties ar Dabas aizsardzības pārvaldes sagatavoto materiālu ["Mili ar acīm"](#).

<https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/svetku-vainaga-un-rotajumos-bez-retiem-un-aizsargajamiem-augiem>